

25.2.2019

Suomen Metsästäjäliitto - Finlands Jägarförbund r.y.
Kinturinkuja 4, PL 91
11101 Riihimäki

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@mmm.fi

Lausuntopyyntö 14.1.2019 (Dnro 3/01.02/2019)

LAUSUNTO LUONNOKSESTA VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI METSÄSTYS- ASETUKSEN MUUTTAMISESTA

Suomen Metsästäjäliitto kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa esityksen kohteena olevasta asetusluonnoksesta seuraavaa:

10 § Rautojen käyttäminen

Kyseisessä kohdassa säädetään rautojen käyttämisestä eräiden riistalajien metsästykseseen ja rauhoittamattomien nisäkkäiden pyydystämiseen. Esityksessä poistetaan säännökset, jotka koskevat minkkiä ja piisamia niiden siirtyessä pois metsästyslain säätelystä. Esityksessä rajataan aikaisempaan tapaan rautojen läpimitta maalla enintään 20 senttimetriin, mikä on liiton näkemyksen mukaan edelleen tarpeen ihmisten, muiden eläinlajien sekä lemmikkieläinten turvallisuuden takaamiseksi.

11§ Loukun, aitauksen ja jalkanarun käyttäminen

Esityksessä ehdotetaan säännöksiä muutettaviksi muun muassa siten, että elävänä pyytävää loukkuja tai vastaavaa pyyntivälinettä saisi käyttää myös kulta-sakaalin ja villisian pyydystämiseen. Tämä on Metsästäjäliiton mielestä perusteltua ja tarpeellista, jotta kyseisten lajien aiheuttamaan kantojen hallintaan liittyviin haasteisiin voidaan vastata aiempaa tehokkaammin tarpeen niin vaatiessa.

12 § Koiran käyttö hirvieläinten metsästyksessä

Asetusehdotuksessa pykälän ensimmäistä momenttia esitetään muutettavaksi siten, että hirvieläinten metsästyksessä käytettävien koirien suurin sallittu säkäkorkeus olisi 39 senttimetriä. Metsästäjäliitto pitää suurimman säkäkorkeuden

25.2.2019

nostamista erittäin kannatettavana muutoksena kohti muissa Pohjoismaissa hyväksi havaittuja käytäntöjä. Metsästäjäliitto pitää kuitenkin säkäkorkeuden ehdotonta rajaamista 39 senttimetriin tietyiltä osin ongelmallisena, samoin kuin sitä, että asetusehdotuksesta puuttuvat maininnat karkottavan ja lyhyen ajan ajavan koiran käytöstä.

Poiketen asetusehdotuksesta Ruotsin ja Ahvenanmaan metsästyslainsäädännössä ei määritellä ehdotonta säkäkorkeuden ylärajaa, vaan sallituksi on määriteltä hitaasti ajavat koirat, joiden säkäkorkeus ei pääsääntöisesti ylitä 38 senttimetriä. Ruotsissa ja Ahvenanmaalla säädös ei siis määritä tarkkaan, minkä rotuista tai kokoista koiraa saa käyttää, vaan lähtökohtana on koiran soveltuminen työskentelytapansa puolesta hirvieläinten metsästyksen.

Säkäkorkeuden ehdoton rajoittaminen esityksessä mainittuun rajaan hankaloitaisi käytännön metsästystä ja muun muassa metsästyksen johtajan tehtäviä, jonka tehtävänä on varmistaa metsästyksen laillisuus. Käytännössä säädös rajaisi käytettäviksi koiriksi mäyräkoiran ja dreeverin, jotka sopivat rotumääritelmänsä perusteella asetusehdotuksessa määriteltävään rajaan. Esimerkiksi beaglen osalta, koirat jouduttaisiin mittaamaan ennen metsästyksen aloittamista.

Metsästäjäliitto esittää suurimman sallittu säkäkorkeuden nostamista 41 senttimetriin, jolloin se sisältäisi kaikki muualla Pohjoismaissa yleisesti hirvieläinjahdeissa käytetyt pienet ajokoirarodut. Tämä vähentäisi tulkinnanvaraisuutta käytännön metsästysilanteissa ja mahdollistaisi lähtökohtaisesti laajemman rotumäärän käytön.

Liitto katsoo, ettei sen ehdottama korkeimman sallitun säkäkorkeuden kolmen senttimetrin nostaminen kasvata riskiä metsästyksen vastuullisuuden vaarantumisesta. Pieniä koiria käytettäessä maasto-olosuhteet ja koirayksilöiden ominaisuudet merkitsevät koiran kokoa enemmän siinä, kuinka kovaa vauhtia koira pystyy ajamaan. Lähtökohtaisesti suomalaisessa tavallisessa metsämaastossa pienikokoisen koiran on mahdotonta ajaa kovavauhtisesti pitkiä aikoja. Myös tutkimus on osoittanut, ettei rodulla tai koirayksilöllä ole yleisesti käytössä olevien rotujen osalta merkittävää vaikutusta riistaeläimen käyttäytymiseen (Cederlund ja Kjellander 1991). Poikkeusolosuhteissa metsästäjien ja metsästyksen johtajan tehtävä on arvioida, aiheutuuko koiran käytöstä vaaraa riistaeläimen tai koiran hyvinvoinnille.

Karkottavien ja lyhyen ajan ajavien koirien käyttö on yleistynyt hirvieläinten metsästyksessä. Vastaavien koirien käyttäminen on yleinen käytäntö mm. myös muissa pohjoismaissa. Metsästäjäliitto pitää ongelmallisena sitä, ettei karkottavien ja lyhyesti ajavien koirien käytöstä ole selkeää mainintaa lainsäädännössä, vaikka kyseisten koirien käyttö on määriteltä lailliseksi. Karkottavat koirat lisäävät metsästyksen monipuolisuutta ja niillä on mahdollisuus metsästää useilla alueilla, joilla pitkäkestoisesti ajavalla koiralla ei voi metsästää, kuten pienipiirteiset runsastiestoiset alueet ja susialueet. Ne monipuolistavat näin ollen myös

25.2.2019

mahdollisuuksia hallita hirvieläinkantoja ja tuovat lisämahdollisuuksia myös villisikakantojen hallintaan.

Metsästäjäliitto esittää asetukseen lisättäväksi, että hirvieläinten metsästyksessä on sallittu myös karkottavat ja lyhyen ajan ajavat koirat, vaikka niiden säkäkorkeus ylittäisi asetuksessa määritellyn ajavan koira suurimman sallitun säkäkorkeuden. Lisäys selkeyttäisi tilannetta ja vähentäisi tulkinnanvaraisuutta, vaikka ko. koirien käyttäminen on sallittua tälläkin hetkellä. Lisäksi työskentelytapojen tarkempi määrittely rajaisi tarkemmin koirien työskentelyä, selventäisi ajavien ja lyhyen ajan ajavien koirien eroa, varmistaen myös metsästyksen vastuullisuuden.

Lyhyen ajan ajavaksi koiraksi liitto esittää määriteltävän seuraavaa: Koira on lyhyen ajan ajava, jos kyseessä oleva koira normaalitapauksessa seuraa riistaeläintä, haukkuen, jälkitarkasti ja joka ainoastaan poikkeustapauksessa esimerkiksi ylösoton yhteydessä seuraa riistaeläintä ilmavainun perusteella tai sillä tavalla, että koiralla on näkökontakti riistaeläimeen. Normaalitapauksessa koiran tulee lopettaa seuraaminen luontaiseen maastoesteeseen tai riistaeläimen poistuessa metsästyksen kohteena olevalta alueelta Normaalitapauksessa seuraamis- tai ajoaika ei ylitä 20 minuuttia.

Karkottavan koiran määritelmäksi liitto esittää seuraavaa: Koira on karkottava, jos se normaalitapauksessa seuraa riistaeläintä lyhyen aikaa ilmavainun tai näköhavainnon perusteella. Kun koiralla ei enää ole näkö- tai ilmavainukontaktia saaliseläimen kanssa, koiran tulee luopua seuraamisesta. Normaalitapauksessa karkotus kestää enintään viisi minuuttia.

16 a § Luotiasetta koskevat yleiset vaatimukset

Kohdassa muutetaan säädöksiä siten, että kultasakaali lisättäisiin listalle, jossa määritellään luotiaseseen vähimmäisvaatimukset riistalajeille. Liitto näkee tärkeänä, että kultasakaalin mahdolliseen leviämiseen maahamme varaudutaan myös sen metsästyksessä käytettävän aseiden vähimmäisvaatimusten kautta.

20 § Jousiasetta koskevat yleiset vaatimukset

Kohtaa ehdotetaan muun muassa muutettavaksi siten, että hirvi lisättäisiin jousella metsästettäviin riistalajeihin. Ehdotetulla muutoksella tuettaisiin jousimetsästyksen suosion myönteistä kehitystä, varoalueiltaan haastavien alueiden metsästysmahdollisuuksia ja erätalouden toimintaedellytyksiä. Metsästäjäliitto pitää esitystä hyvänä ja perusteltuna sekä tukee sitä vahvasti. Metsästysjousen salliminen vuonna 2017 valkohäntäpeuran, villisian ja muiden maassamme esiintyvien pienten sorkkaeläinten metsästyksessä on osoittautunut hyväksi päätökseksi, joka tukee myönteisesti kestävästi riistatalouden edistämistä sekä turvallista tapaa metsästää tarvittaessa myös lähellä asutusta. Esimerkit Pohjois-Amerikasta osoittavat, että metsästysjousi sopii erinomaisesti myös hirven kokoiselle riistaeläimelle.

25.2.2019

20 a § Ilma-aseen käyttäminen

Ilma-aseen käyttäminen sisätiloissa laajenisi esityksen mukaan koskemaan myös naakan tappamista, mikä on liiton mielestä tarpeellista ja vähentää tarvetta poikkeusluville.

25 § Erityiset rauhoitusajat

Pykälän 1 momentista poistettaisiin säännökset, jotka koskevat pesukarhua, minkkiä ja rämemajavaa. Esitys liittyy kyseisten haitallisten vieraslajien statuksen muuttamiseen ja siihen, ettei metsästyslakia sovellettaisi niihin enää jatkossa. Esitys on liiton mielestä tarpeellinen ja linjassa muiden suunniteltujen toimenpiteiden kanssa.

25 a § Rauhoittamattomien lintujen rauhoitusajat

Naakka lisättiin metsästyslain rauhoittamattomien lintujen luetteloon 1.8.2018., mutta metsästysasetuksessa ei kuitenkaan säädetty naakan rauhoitusajasta. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin lisäämällä siihen uusi kohta, jossa säädetään naakan rauhoitusaika. Esityksen mukaan naakka olisi rauhoitettu 1.5. – 10.7. välisenä aikana. Metsästäjäliitto tukee kyseistä rauhoitusaikaesitystä. Esitetty aika on liiton näkemyksen mukaan perusteltu ja tarkoituksenmukainen. Lisäksi rauhoitusaikana naakkoja voi pyydystää vain Suomen riistakeskuksen poikkeusluvalla, joten rauhoitusajan ei liiton mielestä tule siitäkään syystä olla esitettyä pidempi. Poikkeuslupien hakemisen tarpeen minimointi vähentää tarpeetonta ja kallista byrokratiaa.

Lähteet:

Cederlund G. ja Kjellander P. 1991. Effekter av jakt med långsamt drivande hundar på rådjur. Grimsö forskningsstation 21 s.

Riihimäellä 25.2.2019

SUOMEN METSÄSTÄJÄLIITTO – FINLANDS JÄGARFÖRBUND R.Y.

Heli Siitari
Toiminnanjohtaja

Ere Grenfors
Luonnon- ja riistanhoitopäällikkö